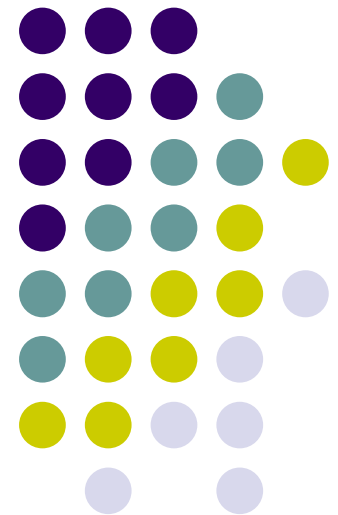
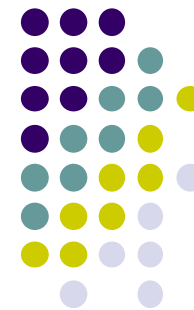

Celní právo pro EFP

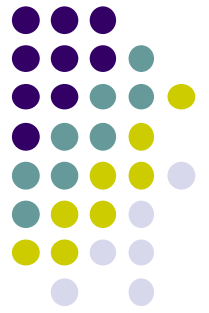
Dana Šramková

- Co je to celní právo?
- Celní právo a celní správa v
  - ČR,
  - EU,
  - ve světě (WCO)

Co je to celní právo v podmínkách EU

Různé názory i v rámci odborné veřejnosti:

- Součást FP?
- Součást SP?
- Součást práva mezinárodního obchodu?
- Součást práva EU?

 Tedy:

- Existuje vlastně „celní právo“?

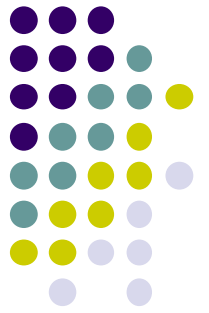

CLO: Pojem

- **Charakteristika:**

- Povinná platba sui generis
- Stanovená právními předpisy
- Vybírána v přímé souvislosti s přechodem zboží přes st. hranici
- Od osob,
  - které zboží dováží/vyváží či
  - pro které je zboží dováženo/vyváženo

CLO: Pojem

- **Veřejná dávka, jež se platí za zboží, které přechází přes celní hranice určitého státu (resp. celního území)**

Funkce cla

- **Fiskální:**
  - příjem rozpočtu
  - po vstupu do EU pokles (členskými státy navíc zůstává jen část – 25%)
- **Obchodně-politická:**
  - nástroj hospodářské politiky
  - význam při vyjednávání

Clo vs. daň

- Clo - dávka ne/odlišná od daně ?
  - ? Jaké je členění fiskální části finančního práva:
    - Clo vs. „daň“ sensu stricto
  - ? Clo z pohledu § 2 odst. 3 daňového řádu:
    - Clo vs. „daň“ sensu lato

Daní se pro účely tohoto zákona rozumí

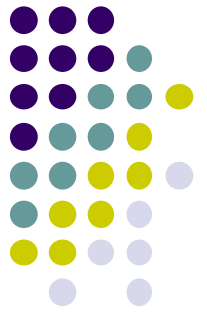
- a) peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, **clo** nebo poplatek,
- b) peněžité plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- c) peněžité plnění v rámci dělené správy.

Význam celnictví v ČR dnes

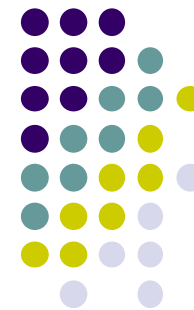
- Přechody z EU do zahraničí v ČR:
  - mezin. letiště, vyclívací pošta
- Přeprava zboží v režimu tranzit vyclívaného až v ČR
- Vývozy z ČR zásadně proclívány u vnitrozemského CÚ
- Svobodná pásma, svobodné sklady uvnitř unie

Mezinárodní smlouvy

- **ustavující zóny volného obchodu:**
  - skupina dvou nebo více celních území
  - NAFTA, ESVO, CEFTA
- **o zřízení celní unie:**
  - nahrazení dvou nebo více celních území jediným celním územím
- **Všeobecná dohoda o clech a obchodu – GATT 1994**

Právní úprava EU

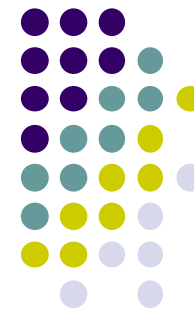
Přímo aplikovatelné předpisy EU (zejm. hmotněPN):

- **Těžiště: celní kodex (viz dále)**

Členským státům ale ponechána úprava:

- Organizace CS, postavení celníka
- Podstatná část regulace procesu

Základní předpis celního práva EU

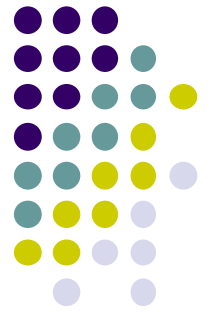
- **Celní kodex Unie - Nařízení EP a Rady (EU) č. 952/2013**
  - Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2015/2446 (doplnění kodexu)
  - Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2015/2447
  - Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2016/341 (doplnění kodexu)

Vymezení celních předpisů dle celního kodexu EU

- a) kodex a ustanovení, která jej doplňují nebo provádějí, přijatá na úrovni Unie nebo na vnitrostátní úrovni;
- b) společný celní sazebník;
- c) právní předpisy o systému Unie pro osvobození od cla;
- d) mezinárodní dohody obsahující celní ustanovení, pokud jsou tato ustanovení použitelná v Unii.

Prováděcí a další předpisy EU

- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 80/2012, kterým se vydává seznam biologických a chemických látek uvedený v čl. 53 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla
- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1224/2011 k článkům 66 až 73 nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla

- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1225/2011 k článkům 42 až 52 a článkům 57 a 58 nařízení Rady (ES) č. 1186/2009 o systému Společenství pro osvobození od cla
- Nařízení Komise (EHS) č. 3915/88, kterým se provádí článek 63c nařízení Rady (EHS) č. 918/83 o systému Společenství pro osvobození od cla
- Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1352/2013, kterým se zavádějí formuláře upravené nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 608/2013 o vymáhání práv duševního vlastnictví celními orgány

Předpisy ČR - zákony

- Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon
- Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky
  - Zákon č. 18/2012 Sb. (změnový)
- Zákon č. 594/2004 Sb., jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití
- Zákon č. 440/2003 Sb., o nakládání se surovými diamanty, o podmínkách jejich dovozu, vývozu a tranzitu a o změně některých zákonů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě

Předpisy ČR – NV a vyhlášky

- NV č. 244/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona v oblasti statistiky
- NV č. 344/2010 Sb., o stanovení formulářů žádosti o individuální a souhrnné vývozní povolení, žádosti o povolení k poskytnutí zprostředkovatelských služeb a žádosti o mezinárodní dovozní certifikát pro zboží a technologie dvojího užití
- Vyhláška č. 245/2016 Sb., k provedení některých ustanovení celního zákona
- Vyhláška č. 246/2016 Sb., o způsobu provádění osobní prohlídky celníkem
- Vyhláška č. 285/2012 Sb., o územních pracovištích celních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech

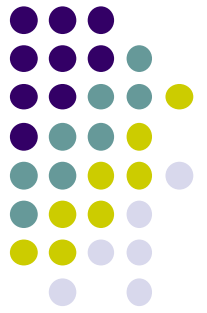

- Vyhláška č. 286/2012 Sb., o vnějším označení, odznamech, služebních stejnokrojích a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel celní správy
- Vyhláška č. 287/2012 Sb., o stanovení vzorů žádostí a formulářů používaných při výměně operativních informací s členskými státy Evropské Unie a v rámci policejní spolupráce prováděné orgány Celní správy České republiky
- Vyhláška MZV č. 157/1964 Sb., o Vídeňské úmluvě o diplomatických stycích
- Vyhláška MZV č. 160/1988 Sb., o Mezinárodní úmluvě o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží a Protokol o její změně
- Vyhláška MZV č. 32/1969 Sb., o Vídeňské úmluvě o konzulárních stycích
- Vyhláška č. 422/2012 Sb., o stanovení minimální prahové hodnoty pro počet a objem dovozních operací, které jsou dostatečné pro vydání osvědčení schváleného hospodářského subjektu
- Vyhláška Ministerstva dopravy č. 478/2000 Sb., kterou se provádí zákon o silniční dopravě

EORI

- Jedinečný identifikátor pro styk s celní správou od 1.7.2009 dle nařízení Komise (ES) č. 312/2009
- EORI číslo může být přiděleno pouze hospodářskému subjektu s právní subjektivitou.
- O přidělení EORI čísla si hospodářský subjekt požádá v členském státě, v němž má své sídlo. Pokud subjekt nemá v žádném členském státě sídlo, požádá o přidělení EORI čísla v tom členském státě, v kterém bude poprvé podávat celní deklaraci.
- V České republice jsou EORI čísla přidělována na celních úřadech.

Celní území

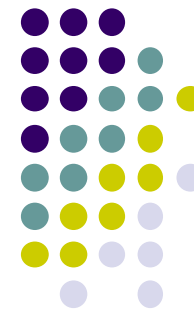
- Celní území – není zcela totožné s územím členských států EU
- např.
  - Ostrov Helgoland (SRN)
  - + Monako

Celní status

- status zboží vyjadřující, že se jedná:
  - o zboží Unie nebo
  - o zboží, které není zbožím Unie

Ad Zboží Unie

- a) zboží zcela získané na celním území Unie, k němuž nebylo přidáno zboží dovezené ze zemí či území mimo celní území Unie;
- b) zboží přepravené na celní území Unie ze zemí či území mimo toto území a propuštěné do volného oběhu;
- c) zboží získané nebo vyrobené na celním území Unie buď zcela ze zboží uvedeného v písmenu b), nebo ze zboží uvedeného v písmenech a) a b).

Ad Zboží, které není zbožím Unie

- zboží jiné než zboží Unie (viz předchozí snímek)
- nebo zboží, které ztratilo svůj celní status zboží Unie.
- Zboží, které není zbožím Unie, musí být od okamžiku předložení celnímu úřadu dočasně uskladněno.

Předpoklad celního statusu zboží Unie

- Veškeré zboží na celním území Unie se považuje za zboží, které má celní status zboží Unie, nezjistí-li se, že zboží není zbožím Unie.
- Ve zvláštních případech je třeba celní status zboží Unie prokázat.
- V zvláštních případech nemá zboží zcela získané na celním území Unie celní status zboží Unie, pokud bylo získáno ze zboží v dočasném uskladnění nebo zboží propuštěného do režimu vnějšího tranzitu, uskladnění, dočasného použití nebo aktivního zušlechťovacího styku.

Ztráta celního statusu zboží

Unie

- a) opustí-li celní území Unie, pokud se nepoužijí pravidla týkající se vnitřního tranzitu;
- b) bylo-li zboží propuštěno do režimu vnějšího tranzitu, uskladnění nebo aktivního zušlechťovacího styku, pokud to celní předpisy dovolují;
- c) bylo-li zboží propuštěno do režimu konečného užití a následně bylo buď přenecháno ve prospěch státu, nebo zničeno, přičemž po něm zůstal odpad;
- d) je-li po propuštění zboží zrušena platnost celního prohlášení s návrhem na propuštění do volného oběhu.

Co se zbožím?

- Propuštění do celního režimu
- Jiné varianty:
  - zničení zboží podle článku 197;
  - prodej zboží podle čl. 198 odst. 1;
  - přenechání zboží ve prospěch státu podle článku 199.

Propuštění zboží do celního režimu

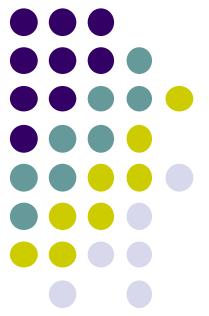

1. Veškeré zboží, které má být propuštěno do celního režimu, s výjimkou režimu svobodného pásma, musí být uvedeno v celním prohlášení, které je příslušné pro daný celní režim.
2. Ve zvláštních případech lze podat celní prohlášení jinými způsoby, než je metoda elektronického zpracování dat.
3. Zboží Unie navržené v prohlášení k vývozu, k propuštění do režimu vnitřního tranzitu Unie nebo pasivního zušlechťovacího styku je pod celním dohledem od okamžiku přijetí celního prohlášení uvedeného v odstavci 1 až do okamžiku, kdy opustí celní území Unie nebo je přenecháno ve prospěch státu nebo zničeno nebo kdy je platnost celního prohlášení zrušena.

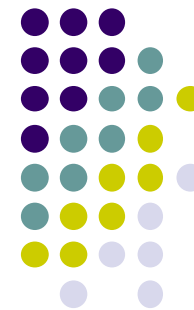
Celní režimy

- Propuštění do volného oběhu
- Zvláštní režimy:
  - Tranzit: vnější a vnitřní
  - Uskladnění: uskladnění v celním skladu a svobodná pásma
  - Zvláštní účel: dočasné použití a konečné použití
  - Zušlechtění: aktivní zušlechtovací styk a pasivní zušlechtovací styk
- Vývoz (režim vývozu pro zboží Unie; u zboží neunijního se jedná o tzv. zpětný vývoz)

Propuštění do volného oběhu

- Nejtypičtější
- Zboží se stává po propuštění do tohoto režimu zbožím Unie
- Standardně spojeno s úhradou dovozního cla

Proč zvláštní režimy?

- Např. pro hospodářský účinek
- Dosažení kýženého, aniž by předmětné zboží podléhalo:
  - dovoznímu clu;
  - jiným poplatkům stanoveným dalšími příslušnými platnými předpisy;
  - obchodněpolitickým opatřením, pokud tato opatření nezakazují vstup zboží na celní území Unie nebo jeho výstup z tohoto území

Ad Tranzit

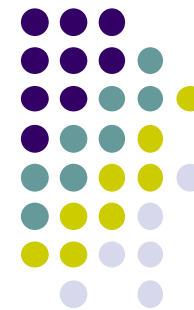

- Vnitřní tranzit – umožňuje přepravu zboží, které není zbožím Unie, mezi dvěma místy na celním území Unie.
- Vnější tranzit - umožňuje přepravu zboží Unie mezi dvěma místy na celním území Unie přes zemi nebo území mimo toto celní území beze změny jeho celního statusu.

Ad Tranzit

- Přeprava v rámci tranzitu se uskutečňuje jedním z těchto způsobů:
  - v režimu vnějšího/vnitřního tranzitu Unie
  - v souladu s Úmluvou TIR
  - v souladu s Úmluvou ATA/Istanbulskou úmluvou
  - na podkladě Rýnského manifestu (článek 9 Revidované úmluvy pro plavbu na Rýně)
  - na podkladě formuláře 302 v rámci Dohody mezi stranami Severoatlantické smlouvy o statusu jejich ozbrojených sil, podepsané v Londýně dne 19. června 1951
  - v rámci poštovního systému v souladu s akty Světové poštovní unie, pokud je zboží přepravováno držiteli nebo pro držitele práv a povinností vyplývajících z těchto aktů.

Ad Uskladnění

- Uskladnění v celním skladu nebo umístění do svobodného pásma
- Zboží Unie může být propuštěno do režimu uskladnění v celním skladu nebo může být umístěno do svobodného pásma:
  - v souladu se zvláštními předpisy Unie
  - nebo proto, aby se na ně vztahovalo rozhodnutí o vrácení nebo prominutí dovozního cla.
- Uskladnění není časově omezeno

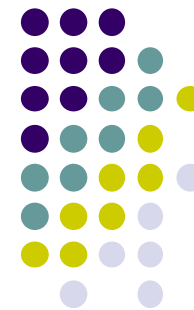

Ad Uskladnění

- **Uskladnění v celních skladech:**

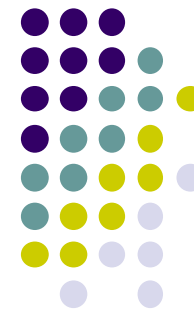
- Režim uskladnění v celním skladu umožňuje skladovat zboží, které není zbožím Unie, v prostorách nebo na jiných místech schválených pro tento režim celními orgány a pod celním dohledem ("celní sklady").
- Celní sklady může pro celní skladování zboží použít jakákoli osoba ("veřejný celní sklad") nebo mohou být provozovány držitelem povolení k provozování celního skladu ("soukromý celní sklad").
- Je-li to hospodářsky odůvodněné a není-li tím nepříznivě dotčen celní dohled, mohou celní orgány povolit, aby v celním skladu došlo ke zpracování zboží v režimu aktivního zušlechťovacího styku nebo v režimu konečného užití, a to za podmínek stanovených uvedenými režimy.

Ad Zvláštní účel

- Dočasné použití nebo konečné užití
- Dočasné užití:
  - Pro zboží, které není zbožím Unie a které má být zpětně vyvezeno, podléhalo na celním území Unie zvláštnímu účelu s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla
  - Zboží nemá být kromě běžného snížení hodnoty způsobeného jeho používáním nijak změněno
  - Dočasnost – max. 24 měsíců

Ad Zušlechtění

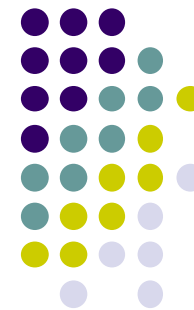

- Aktivní zušlechtovací styk:
  - Umožňuje, aby pro účely jedné nebo několika zušlechtovacích operací na celním území Unie bylo použito zboží, které není zbožím Unie,
  - Např. opravy či operace k zajištění dodržování technických požadavků na jeho propuštění do volného oběhu
  - Standardně max. 6 měsíců
  - Lze i dočasný zpětný vývoz pro účely dalšího zpracování

Ad Zušlechtění

- Pasivní zušlechtovací styk:
  - Umožňuje, aby zboží Unie bylo dočasně vyvezeno z celního území Unie za účelem zušlechtovacích operací.
  - Zušlechtěné produkty, které jsou výsledkem zušlechtění tohoto zboží, mohou být na žádost (za splnění předepsaných podmínek) propuštěny do volného oběhu s úplným nebo částečným osvobozením od dovozního cla

Co je to „celní správa“?

Celní správa

Ve funkčním
pojetí

V organizačním
pojetí

Celní správa - organizace

- **Z pohledu národního:**

- Soustava orgánů daného státu:
- Celní správa ČR (CÚ + GFŘ)

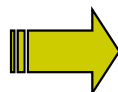
- **Z pohledu unijního:**

- Soustavy orgánů jednotlivých členských států
- Ponecháno na národních právních úpravách
- Není harmonizováno, „jen“ obdobné tendence

- **Z pohledu globálního:**

- World Customs Organisation, WTO aj.
- Mezinárodní spolupráce celních správ

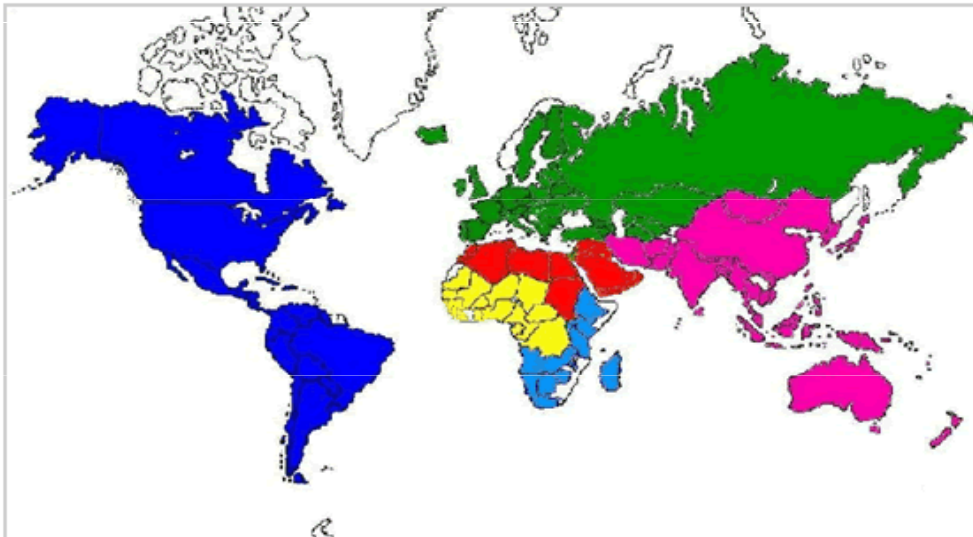
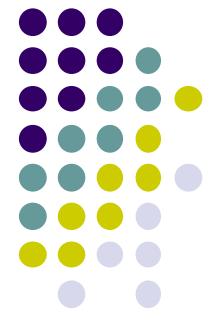

WORLD CUSTOMS ORGANIZATION
ORGANISATION MONDIALE DES DOUANES

Proč o WCO?

- Clo coby jednu z dávek uvalovaných na zboží a služby lze považovat za výrazný faktor ovlivňující mezinárodní obchod.
- Je třeba brát v potaz nejen EU, ale i aspekty celosvětové.
- Předpisy připravené na půdě WCO jsou inspirací pro EU.

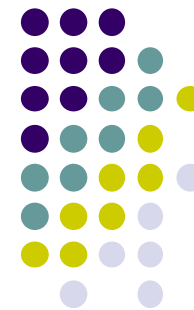
■ North of Africa, Near and Middle East;	■ South America, North America, Central America and the Caribbean
■ West and Central Africa;	■ Europe
■ East and Southern Africa;	■ Far East, South and South East Asia, Australasia and the Pacific Islands.

- **WCO v současnosti:**
- „**Světová celní organizace**“ (World Customs Organisation – **WCO**) je název pracovní
- **Rada pro celní spolupráci** (the Customs Co-operation Council – CCC) - oficiální název
- celosvětová mezivládní organizace se sídlem v Bruselu
  - 181 členských zemí = většina celních správ
  - zahrnuje země s podílem přes 98 % celosvětového obchodu

Cíle a funkce WCO

- **Hlavním cílem WCO je zjednodušování a harmonizace celních postupů.**
- Mezi **funkce WCO** lze v souladu s všeobecným cílem:
  - Studium všech otázek týkajících se spolupráce v celních věcech.
  - Rozbory technické stránky celních systémů včetně souvisejících eko-nomických činitelů.
    - Cílem WCO v této oblasti je navrhnout svým členům praktická opatření k získání co nejvyššího možného stupně harmonizace a sjednocení celních systémů a procedur.
  - Vypracování návrhů mezinárodních smluv či jejich změn.
    - WCO následně doporučuje jejich přijetí zúčastněným vládám.

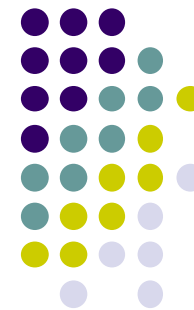

- Tvorba doporučení k zajištění jednotné interpretace a aplikace smluv uzavřených v rámci činností WCO a v rámci problematiky úmluv týkajících se názvosloví pro třídění zboží v celních tarifech a určování celní hodnoty zboží.
- Formulace doporučení k řešení případných sporů z úmluv.
  - WCO v roli smírčího orgánu pro urovnání sporů, které by mohly vzniknout ve věci výkladu nebo provádění úmluv.
  - Zúčastněné strany se mohou společnou dohodou předem zavázat, že přijmou doporučení Rady jako závazná.
- Zajištění předávání a rozšiřování informací týkajících se celních předpisů a celní techniky.
- Poskytování informací a poradenství v celních záležitostech zúčastněným vládám
  - z vlastního podnětu nebo
  - na jejich žádost.
- Spolupráce s jinými mezivládními organizacemi ve všech oblastech spadajících do působnosti WCO (např. s WTO).

WCO - příklady činnosti

- **udržuje mezinárodní harmonizovaný systém celní nomenklatury a podílí se na zajištění realizace dohody WTO o celní hodnotě a pravidlech původu zboží.**
  - 15. prosince 1950 vyjednána Úmluva o nomenklatuře pro třídění zboží v celních tarifech,
  - 14. června 1983 nahrazena Mezinárodní úmluvou o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží („harmonizovaný systém“).

WCO - příklady činnosti

- **Kombinovaná nomenklatura** znamená jednotný systém třídění a označování zboží, který je nezávislý na jednotlivých jazycích používaných ve světě. K číselným kódům, které jsou univerzálně srozumitelné, je možné přiřadit slovní popis zboží v libovolném jazyce.
- **Harmonizovaný systém** pak představuje klasifikaci zboží na základě číselných kódů, která je užívána v řadě států světa. Tyto kódy slouží k zařazení zboží do příslušné celní sazby. Vedle celního řízení se však kódy nomenklatury běžně využívají mj. v oblasti nepřímých daní – např. k určení vybraných druhů zboží, které podléhají spotřebním daním.
- Z mezinárodního harmonizovaného systému celní nomenklatury v rámci EU vychází Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 ze dne 23. července 1987 o celní a statistické nomenklatuře a o Společném celním sazebníku

WCO - příklady činnosti

- Úmluva o dočasném použití zboží, která byla projednána v rámci WCO a uzavřena v Istanbulu dne 26. června 1990:
  - týká se dočasného dovozu zboží a upravuje „**karnet ATA**“.
  - Název „ATA“ je zkratkou francouzských a anglických slov „Addmission temporaire / temporary admission“.
  - Jedná se o mezinárodní celní doklad pro dočasný vývoz a dovoz zboží, který usnadňuje celní odbavení a manipulaci s vyváženým zbožím. Karnet ATA je vhodné použít při dočasných vývozech a dovozech
    - vzorků zboží za účelem rozšíření obchodních aktivit,
    - předmětů pro účely výstav a veletrhů či
    - profesionálního vybavení (např. nástrojů pro lékaře, aparatur pro umělce nebo zařízení pro archeology a jiné vědecké pracovníky).
  - <http://www.komora.cz/podpora-exportu-a-zahranicni-vztahy/exportni-dokumenty/ata-karnety/ata-karnety.aspx>

WCO - příklady činnosti

- Stejně jako WCO se na přijetí řady dokumentů podílí i další orga-nizace, např. Hospodářská komise OSN pro Evropu, pod jejíž záštitou byly vyjednány a přijaty tři důležité dohody.
- Šlo o:
  - Celní úmluvu o mezinárodní přepravě zboží na podkladě karnetu TIR (tzv. „**Úmluva TIR**“) z roku 1975.
    - Operace TIR je však možná jen v zemích, které mají schválená záruční sdružení (k 1. led-nu 2009 to bylo celkem 57 zemí).
    - „**karnet TIR**“ - celní prohlášení, na jehož základě je možné v rámci systému TIR provádět tranzitní přepravu zboží ve schválených vozidlech nebo kontejnerech pod celní závěrou. Zboží je pak v praxi kontrolováno pouze na počátku a konci cesty, zpravidla již není kontrolo-váno v zemích tranzitu. Karnety distribuuje vnitrostátním záručním sdruže-ním Mezinárodní unie silniční dopravy (International Road Transport Union – IRU).